Minął tydzień i znów kolejny atak - w nocy z niedzieli na poniedziałek.…
Wzięli ze sobą dwa rkm-y, jeden granatnik przeciwpancerny (pancerfaust), 15 karabinów, dwa karabiny dziesięciostrzałowe, pięć pistoletów maszynowych PPSz, cztery pistolety zwykłe, jedną paczkę granatów i jedną skrzynię amunicji. ... W napadzie wzięły udział 32 osoby. ... Ostrzał trwał dwie godziny.
(fragmenty z artykułu Bartłomieja Kurasia)

Biorąc pod uwagę, że 10 czerwca br. „Gazeta Wyborcza" opublikowała artykuł autorstwa Bartłomieja Kurasia, w którym oskarża się mieszkańców naszej miejscowości o wystąpienia o charakterze antysemickim, które miały mieć miejsce w sierpniu 1945 roku przy ulicy Słonecznej, jako mieszkaniec Rabki poczuwam się do obowiązku sprostowania kwestii, o których pisze Pan Kuraś, tym bardziej, że ta niewyjaśniona do dziś sprawa rozpala emocje już 66 lat.

Wille: 1-„Niemen", 2-„Stasin" i 3-„Juras". Zdjęcie z 1950r.
Poniżej, w tej samej kolejności dzisiejszy wygląd willi.

Maciej Korkuć, w Krakowskiem 1944-1947"

Oddziały leśne wobec utworzenia Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej

i Bezpieczeństwo się wycofało nie nacierając na nich po ujrzeniu z ich strony świateł"). Pisali też o „drugiej bandzie Łojas", która „grasuje na wschód od Zakopanego, Leśnica, Gronków, dochodzi w kierunku granicy słowackiej w sile 40 ludzi" („ci też szukają legitymacji PPR, Bezpieczeństwa czy też Milicji Ob[ywatelskiej]"). Oba wspomniane oddziały „Łojas" najprawdopodobniej należały do zgrupowania „Ognia". Nazwa „Łojas" jest oczywistą pomyłką wynikającą zapewne z faktu, że w grupach tych informatorzy UB mogli rozpoznać Łojasa (nazwisko względnie przydomek jednego z ludzi „Ognia"[96]).

W sierpniowym sprawozdaniu PPR-owcy donosili także o 16-osobowym oddziale działającym na zachód od Zakopanego oraz o oddziale NSZ, który przybył w rejon Babiej Góry oraz informowali o napadzie na MO w Poroninie, konfiskatach krów na Spiszu i ciężkim pobiciu funkcjonariusza UB w Nowym Targu[97].

Również w sierpniu 1945 r. miały miejsce nie do końca jeszcze wyjaśnione wydarzenia, które propagandowo przedstawiano jako przejaw antysemityzmu oddziałów leśnych: doszło do dwukrotnego ataku partyzantów na budynki położone na terenie sierocińca dzieci żydowskich w Rabce. W sprawozdaniach starosty nowotarskiego i PPR nie przedstawiono dokładnego przebiegu obu zdarzeń, stąd trudno określić, czy rzeczywiście celem ataku był sierociniec, co budzi szereg wątpliwości. Jest natomiast dostępny dokładniejszy opis jednego z tych przypadków, sporządzony przez żołnierzy KBW, z którego wynika, że atakowano budynek, w którym skoszarowani byli milicjanci chroniący teren – w ramach szerszego ataku na stacjonujących w Rabce funkcjonariuszy UB i MO. „Dnia 27.08.45 r. około godz. 2.15-cie – meldował zwiad KBW[98] – dokonano napadu zbrojnego na sierociniec dzieci żydowskich oraz na placówkę UB w Rabce. Napadu dokonała banda w sile około 60 ludzi uzbrojona w km, broń automatyczną, kb i granaty. Głównym celem ataku była willa «Jurasa», w której skoszarowani są milicjanci w liczbie 10 do zabezpieczenia sierocińca. Do walki użyli naboi dum-dum. Ostrzeliwana również [była] willa «Stasin» oraz budynek, w którym mieści się placówka UB. Ofiar po stronie napadniętych nie było. [1] Prowadzone są dochodzenia dlaczego miejscowy posterunek MO jak również i UBP nie brały udziału w walce [podkr. – M.K.]". W sprawozdaniu starosty z Nowego Targu jest mowa o tym, że za pierwszym razem wrzucone zostały granaty do schroniska, przy czym nie określono, do którego budynku. Potwierdzono też informację o braku ofiar

[98] Ibidem; k. 100-103, Sprawozdanie sytuacyjne KP PPR w Nowym Targu za sierpień 1945.
[97] Ibidem, k. 96, Sprawozdanie sytuacyjne KP PPR w Nowym Targu z dn. 16 VII 1945; k. 100-103, Sprawozdanie sytuacyjne KP PPR w Nowym Targu za sierpień 1945.
[98] Nie ma wątpliwości, że do zajść w Rabce doszło w tym okresie tylko dwukrotnie. Podawane są w dokumentach trzy rozbieżne daty: noc z 12 na 13 VIII, noc z 19 na 20 VIII, noc z 26 na 27 VIII 1945 r. Trudno jednoznacznie zweryfikować, które daty są właściwe – z pewnością oba wydarzenia miały miejsce w sierpniu 1945 r. Ibidem, UW II, sygn. 930, Sprawozdanie sytuacyjne starosty nowotarskiego za sierpień 1945; CAW, KBW, sygn. 1580/75/1, mat. niemerowany, Meldunek operacyjny nr 259 Sztabu 1 Zmot. Pułku KBW z 1 IX 1945.

294